

Автор статті:

Юлія Нагорна,

студентка

спеціальності «Соціальна педагогіка»

Науковий керівник:

Зоя Залібовська-Ільницька,

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри соціальних технологій

ТЕАТРОТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ МЕТОД У ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Постановка проблеми. Одним із головних напрямів діяльності соціального педагога у загальноосвітніх навчальних закладах є сприяння успішній соціалізації дітей в учнівському колективі. З цією метою соціальний педагог у своїй діяльності використовує цілу низку психологічних методів, зокрема методи арттерапії.

Аналіз наукових досліджень. Вивченням питання застосування арттерапії як психологічного методу у соціально-педагогічній діяльності займалися наступні науковці: С. Архипова, О. Безпалько, О. Вознесенська, І. Зверева, І. Курляк, Г. Майборода та ін.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що процес соціалізації визначають як процес послідовної інтеграції індивіда в суспільне життя, що супроводжується засвоєнням і наступним відтворенням ним соціального досвіду [1, с.18-19]. Соціальному педагогу при виборі методів соціально-педагогічної роботи з дітьми варто звернути увагу на такий вид психологічного методу арттерапії як театротерапію, який є досить актуальним психологічним методом соціально-педагогічного впливу на учнів.

І. Курляк у своїй науковій роботі «Театротерапія як метод ре соціалізації соціально дезадаптованої молоді» зазначає, що останнім часом серед методів виховання соціально дезадаптованих дітей та молоді найбільш поширеного застосування набувають альтернативні методи, які прийшли в педагогіку з інших наук, передусім з психології та культурології. Одним із таких методів він називає саме арттерапію [3].

Внаслідок широкого застосування арттерапії в педагогіці виникла окрема галузь педагогічної науки — артпедагогіка, яка ґрунтується на синтезі педагогіки й мистецтва, забезпечує розробку теорії та практики корекційно спрямованого процесу художнього розвитку дітей, особливо з вадами розвитку [2, с.17].

Так, в Енциклопедії педагогічній за редакцією пані Е.Рожицької до арттерапевтичних технік відносять: техніки образотворчого мистецтва (рисунок, малярство, графіка, різьба), музикотерапію, хореотерапію, бібліотерапію, театротерапію та фільмотерапію [4, с.177] (Див. рис. 1).

Зосередимо увагу саме на театротерапії як арттерапевтичній техніці у соціально-педагогічній роботі.

Театротерапія як психологічний метод має безліч переваг, особливо у виховному контексті. Виховання засобами театру формує уміння співпереживати, становить важливий чинник формування естетичної свідомості, моральних цінностей та загальної культури. Спостерігаючи за фрагментами зі свого життя у виставах, виконуваних професійними акторами та відіграючи свої життєві ролі на підмостках сцен під опікою фахівців, соціально дезадаптована молодь навчається переоцінювати своє минуле, переосмислювати свою поведінку, а також розвиває свій творчий потенціал.

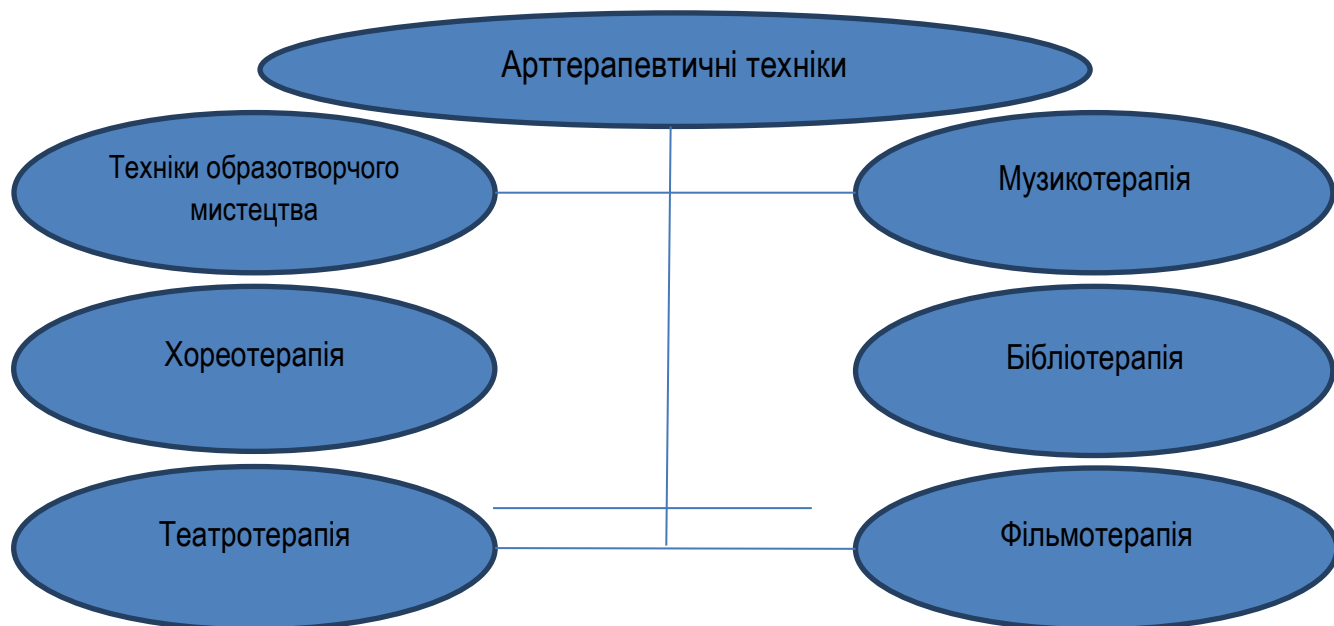

Рис. 1 Арттерапевтичні техніки (за Е. Рожицькою)

Успішна театротерапія складається з п'яти основних елементів, а саме:

- сцена, на якій ставиться вистава, повинна бути достатньо просторою для акторів і мати належні реквізити та декорації;
- учасник під час гри не повинен втрачати своєї автентичності, гра полягає на вираженні власних почуттів;
- режисер є координатором і допомагає акторові відповідним чином виразити емоції і інтерпретує почуття, які викликаються у глядачів;
- допоміжні актори створюють належні ситуації для головних героїв;
- публіка; її зрозуміння, подив та підтримка творчої діяльності чинить терапевтичний вплив на учасників вистави [5, с.21].

Отже, на основі проведеного аналізу, варто зазначити, що театральне мистецтво може з успіхом застосовуватися як психологічний метод у соціально-педагогічній діяльності. Завдяки театротерапії діти мають можливість виразити себе «по-іншому»: зміною рухів, міміки, пластики, голосу, зовсім іншою поведінкою. За допомогою цього методу соціальний педагог створює такі умови, які сприяють досягненню дитиною її цілей, реалізації різнобічних типів поведінки, гнучкої адаптації.

Використана література:

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 208 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за ред. І. Д. Зверєвої. — К.-Сімферополь : «Універсум», 2012. — 535 с.
3. Курляк І. Є. Театротерапія як метод ресоціалізації соціально дезадаптованої молоді (на матеріалах Польщі) / І. Є. Курляк // Вісник ЛДУ БЖД. — 2016. — №13. — С. 206—213.
4. Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, tom 1, E. Różycka (red.) — Warszawa : Żak, 2003. — 856 s.
5. Konieczna E. J. Arteterapia w teorii i praktyce / E. J. Konieczna. — Krakow : Impuls, 2004. — 344 s.